

Punkt 8: Praksisundersøgelse om sanktioner (O)

22-009101

Beslutning

Chefkonsulent Signe Ethelberg deltog under oplysningen af punktet.

Taget til orientering.

Sagsfremstilling

Kompetence

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget

Beslutningstema

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget orienteres om ankestyrelsens praksisundersøgelse om sanktioner og status herpå i Jobcentret.

Indstilling

Arbejdsmarkedschefen indstiller,

1. at Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget tager sagen til orientering.

Sagens indhold

Ankestyrelsen har i april 2022 afsluttet første af tre planlagte praksisundersøgelser om sanktioner.

Baggrunden for undersøgelserne er, at der fra 2020 med ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, blev indført skærpede regler om sanktioner ved udeblivelse fra tilbud eller samtale for at understøtte, at borgerne reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet eller en indsats, der kan bringe dem tættere herpå. Skærperne blev indført under forudsætning af, at der følges op på kommunernes brug af sanktioner for at sikre, at de nye regler ikke medfører uhensigtsmæssig sanktionering af særligt aktivitetsparate modtagere af hjælp.

Undersøgelserne følger kommunernes anvendelse af de nye regler med særligt fokus på sanktioner overfor aktivitetsparate borgere for at afdække, om kommunernes afgørelser om sanktioner er rigtige.

Den nu afsluttede undersøgelse er baseret på en gennemgang af 95 sager fra 10 udvalgte kommuner, hvor Slagelse ikke er en af dem. Ankestyrelsen understreger, at undersøgelsen ikke afdækker, om den praksis, der er observeret i undersøgelsen, gør sig gældende generelt.

Resultaterne af undersøgelsen viser:

- 53 % af sagerne ville blive ændret eller hjemvist, hvis afgørelsen var blevet påklaget til Ankestyrelsen. Hovedparten af disse afgørelser er truffet over for aktivitetsparate borgere.

- At kommunerne i mange tilfælde ikke foretager de nødvendige vurderinger, før de sanktionerer aktivitetsparate borgere. Dertil er der i sagerne mangel på overholdelse af forvaltningsretlige regler.

Status i Jobcentret

I forbindelse med sanktionering for udeblivelse fra tilbud eller samtale, skal det bemærkes, at kommunerne har pligt til at sanktionere, når der ikke er rimelige grunde til udeblivelse eller andre omstændigheder, der kan begrunde at undlade sanktion. I tilsynet med kommunerne indgår derfor også, om der sanktioneres, når der bør.

Det vigtige er derfor at sikre en korrekt sanktionspraksis, herunder både at rådighedsreglerne følges, og at sårbare borgere ikke oversanktioneres.

I Jobcentret er arbejdsgange og retningslinjer for sanktionering tidligere blevet justeret for netop at imødekomme de udfordringer, som sanktionspraksis har givet anledning til. Jobcentret har på baggrund af konkrete afgørelser fra Ankestyrelsen løbende tilpasset praksis særligt med øget fokus på den orientering og vejledning borgere modtager, for derved at styrke borgernes retssikkerhed og gøre det gennemsigtigt, hvad reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed er.

I anledning af Ankestyrelsens praksisundersøgelse har Jobcentret iværksat en systematisk opfølgning på alle sanktionsafgørelser fra Ankestyrelsen i Jobcentrets sager. Ved at inddrage både afgørelser, hvor Ankestyrelsen har givet medhold og ikke medhold i Jobcentrets afgørelse opnås bedste baggrund for rigtige afgørelser, hvor alle saglige hensyn indgår. Her vil et særligt fokus være hensynet til, om der for aktivitetsparate borgere er andre forhold end de rimelige grunde, der kan føre til, at borgeren ikke skal stå til rådighed, herunder om en sanktion vil fremme rådigheden.

Derudover sættes der ekstra fokus på sagsoplysning og begrundelse af afgørelserne, som anbefalet af Ankestyrelsen. Det sker i naturlig forlængelse af det allerede eksisterende fokus, som Jobcentret har på sanktioner.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Retligt grundlag

Lov om Aktiv Socialpolitik §§ 36 og 37, sanktioner ved manglende udnyttelse af arbejdsmulighederne m.v.

Handlemuligheder

Ingen bemærkninger.

Vurdering

Det er Jobcentrets vurdering, at det fokus og de arbejdsgange, der i dag ligger til grund for sanktionspraksis, langt hen ad vejen betyder, at vi gør det, vi skal. Når det er sagt, giver en undersøgelse som denne altid grund til, at vi ser os selv efter i sømmene.

Det betyder bl.a. at vi vil skærpe vores fokus på den dataregistrering vi foretager vedr. sager, der behandles af Ankestyrelsen. Formålet er, at vi får tydeliggjort, om vi får rettet op på de fejl og mangler, som Ankestyrelsen konstaterer, ligesom det giver os bedre mulighed for løbende at bruge Ankestyrelsens afgørelser som værktøj på den rette måde.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 - Ankestyrelsens undersøgelse Sanktioner 1 Praksisundersøgelse

Bilag 2 - Aftaletekst vedr. sanktioner

Fraværende

Afbud